

מ"ת (ירושלים) 47711-03-15 - מדינת ישראל - רשות המיסים נ' (עאסם בשיתי (עציר) - בעבר משיב 2 - התיק העיקרי בעניינו הסתיים)

מ"ת (ירושלים) 47711-03-15 - מדינת ישראל - רשות המיסים נ' ואח' מחוזי ירושלים
מ"ת (ירושלים) 47711-03-15
מדינת ישראל - רשות המיסים
היחידה המשפטית לתיקים מיוחדים

נ ג ד

(1. אוסמה אבו כאטר)

(עאסם בשיתי (עציר) - בעבר משיב 2 - התיק העיקרי בעניינו הסתיים)

(2. בלאל טחאן (בעבר משיב 3))

(3. מחמוד טחאן (בעבר משיב 4))

ע"י עו"ד מאהר חנא

(4. מחמד נדאל טחאן (בעבר משיב 5))

ע"י עו"ד מוחמד חלאילה ועו"ד ליזה זלטין

(5. מונתסר טחאן (בעבר משיב 6))

ע"י עו"ד אלעד פרסקי ועו"ד יהושע שפירא

בית המשפט המחוזי ירושלים

[08.02.2017]

לפני כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן

החלטה

1. בתיק זה התנהלו אין ספור הליכים - דיוני מעצר, בקשות לעיון חוזר והארכות מעצר בבית המשפט העליון.

מצב התיק:

2. ההליך האחרון שהתקיים בעניין מעצרו של המשיבים, היה דיון בבית המשפט העליון, ביום 14.12.2016, בבש"פ

9516/16, 9554/16, בבקשה חמישית להארכת מעצרו של המשיבים ובערר על החלטתו של בית משפט זה.

הדיון התקיים בעניינם של כל המשיבים, למעט עאסם בשיתי, שלגביו הסתיימו ההליכים, לאחר שנדון, במסגרת הסדר

טיעון, למאסר בפועל למשך שש שנים ועשרה חודשים, ולעונשים נלווים.

3. בהחלטתו מיום 19.12.2016, קבע כבוד השופט פוגלמן, כי נקודת המוצא להכרעה בבקשתם של המשיבים לעיון חוזר, היא ההחלטה בבש"פ 6703/16, הבקשה האחרונה להארכת מעצרים של המשיבים מיום 11.9.2016. לדברי כבוד השופט פוגלמן "בהחלטה זו נקבע כי באיזון שבין הטעמים להארכת מעצר - החשש שהמשיבים ישבשו הליכים או ימלטו מהדין והמסוכנות העולה מהם, הנלמדת ממעשיהם העברייניים המתוחכמים - לבין חלופי הזמן וקצב התקדמות ההליך העיקרי, הכף נוטה להארכת מעצר. יחד עם זאת, מאז ניתנה החלטה זו חלפו 90 ימים נוספים, ואף משפטם של המשיבים התקדם והוא מתנהל כעת בקצב משביע רצון, נראה כי צפויה עוד דרך לא קצרה עד שיגיע לסיומו".
4. לגבי משיבים 1 ו-2, אוסאמה ובלאל, נקבע כי חלופי הזמן עדיין אינו משנה את נקודת האיזון ביחס אליהם: "אזכיר כי לאוסאמה מיוחסת עמידה בראש ההתארגנות העבריינית, וחלקו הנטען הוא החמור מבין המשיבים. לפי כתב האישום, אוסאמה היה "הרוח החיה של הקבוצה" והוא זה שניהל והתווה את הפעילות העבריינית של הקבוצה. גם לבלאל מיוחסת מעורבות גבוהה בעבירות הנטענות. בלאל פעל כאיש כספים של הקבוצה בבנקים שונים ואצל נותני שירותי מטבע איתם עבדה הקבוצה. לשניים אלה מיוחסת גם עבירה חמורה נוספת - מתן שוחד. מבלי לקבוע מסמרות בשאלה אם לזיכויים של "מקבלי השוחד" לכאורה תהא השלכה ראייתית על עניינם, ברי כי אין לכך השלכה על אישומים אחרים המיוחסים להם. כמו כן, לא מצאתי כי התאין החשש מפני שיבוש מהלכי משפט העולה מהמשיבים... לכל אלה יש להוסיף כי בתיק העוסק במסכת סבוכה של עבירות שנעשו בידי קבוצה מאורגנת, המונה מספר רב של אישומים ועדים - כבעניינינו - אמת המידה לבחינת קצב התנהלותו של ההליך העיקרי וחלופי הזמן היא שונה... בנסיבות אלו, אין לדעתי מקום לקבל את עררו של בלאל; ויש להיעתר לבקשת המבקשת להאריך את מעצרים של השניים ב-90 ימים נוספים".
5. לגבי משיבים 3, 4 ו-5, קבע בית המשפט כי דין שונה חל עליהם, מאחר שחלקם היחסי בעבירות נושא כתב האישום, הוא במדרג נמוך מזה של אוסאמה ובלאל. נקבע כי עם חלופי הזמן, מסוכנותם של אלה עשויה להשתנות. גם העובדה שבכירי הארגון עודם מצויים במעצר, מקטינה את האפשרות כי השלושה ישובו לפעילות המסוכנת. בית המשפט העליון הורה לבחון אפשרות למעצר בפקוח אלקטרוני, ולשם כך הורה על הגשת תסקירי מעצר עדכניים, והמשך הדיון לפני בית משפט זה. נקבע כי על בית המשפט לבחון אם "בהינתן הזמן שחלף, ניתן לנטרל את המסוכנות הנשקפת ממשיבים אלה, כמו גם את החשש לשיבוש מהלכי משפט ואת החשש מפני הימלטות מהדין". מעצרים של השלושה הוארך ב-60 ימים. טענות משיב 5 לעניין כרסום בראיות:
6. ב"כ המשיב טען בתשובתו בכתב מיום 6.2.2017, כי בעניינו של המשיב לא התקיים דיון בשאלת הראיות לכאורה, מאחר שסנגורו הקודם של המשיב לא חלק על כך. בטיעונו העלה ב"כ המשיב טענות לגבי חלקו של המשיב בפרשה. לעניין זה יצוין, ראשית, כי בדיון שהתקיים ביום 6.10.2016, הצהיר ב"כ הנוכחי של המשיב, עו"ד פרסקי, כי "יש אכן ראיות לכאורה ואנו לא חולקים עליהם. השאלה אם יש מסוכנות..."

שנית, לא נתבקש דיון בשאלת הראיות לכאורה, וממילא שאלת הראיות לכאורה לא עומדת כיום על הפרק. על הפרק עומדת השאלה האם מהראיות שנשמעו עד עתה בתיק העיקרי, עולה כי חלקו של המשיב בפרשה קטן מזה המיוחס לו בכתב האישום, עד כדי איזון מסוכנותו של המשיב.

7. ב"כ המשיב טען כי למשיב מיוחסת הוצאת חשבוניות של ארבע חברות - מאסטרקאט, בינו-שר, סקאיה, מארואן. לטענת ב"כ המשיב, לגבי אותן חברות, הוגש כתב אישום נגד אדם אחר, עאמר אבו רמילה, ומכאן שאין לייחס חלק זה בעבירות למשיב.

טיעון זה אין בו כדי לסייע למשיב, שהרי כתב האישום מתייחס מפורשות לכך שנאשמים 4-6 (משיב 5 בבקשה הינו נאשם 6 בכתב האישום), יחד עם אחרים ובהם אבו רמילה, פעלו כראשי צוותים וכמוציאים לפועל של הפעילות העבריינית כולה. כתב האישום מייחס לנאשמים, לאבו רמילה ולאחרים, קשירת קשר, וממילא הם אחראים זה לפעולותיו של האחר.

עיון בכתב אישום מתוקן, בו הודה ביום 22.7.2017 עאמר אבו רמילה, במסגרת הסדר טיעון לפיו ייגזרו עליו חמש שנות מאסר בפועל, בת"פ 41583-03-15 (בבית המשפט המחוזי מרכז), מעלה כי הלה הודה בפעילות יחד עם המשיבים בתיק שלפני, ובהם משיב 5 "לקשירת קשר לביצועה של תוכנית עבריינית במסגרתה ביצעו עבירות שונות, ביניהן מכירת חשבוניות מס כוזבות לכל דורש בהיקף של מאות מליוני שקלים, תמורת תשלומי עמלה שונים...". כתב האישום בו הודה אבו רמילה, מתייחס לפתיחת עשרות חברות ופעילות במסגרתן, ובין היתר החברות המפורטות לעיל. צוין כי "הקבוצה פעלה בצוותא חדא ובמסגרת הקשר לביצוע עבירות שונות לצורך השגת מטרות המשותפת...". וכי עאמר אבו רמילה קשר קשר עם הקבוצה בה פעל כאיש שטח ולאחר מכן כראש צוות. בין היתר מדובר על פעילות ביחד עם אחרים, ובהם משיב 5 בעניינו, כראשי צוותים בקבוצה ומוציאים לפועל של הפעילות העבריינית כולה. דהיינו, אין כל סתירה בין המיוחס למשיב 5, לבין העובדות בהן הודה אבו רמילה במשפט המתנהל בעניינו.

8. עוד נטען, כי אדם אחר, פואד אעמס, שהיה, לכאורה, בצוות שנטען כי הנאשם עמד בראשו, חלקו לא היה קטן מזה של הנאשם, אך נגדו לא הוגש כתב אישום ולא הוטלו עליו תנאים מגבילים, ומכאן, שלגבי המעשים המיוחסים למשיב, אף לשיטת המבקשת אין מסוכנות המצדיקה המשך המעצר.

ב"כ המשיב הפנה לעדותו של העד דוד מזן בדיון מיום 26.9.2016, לפיה המשיב ופואד פעלו מולו בקשר לחברות ולחשבוניות פיקטיביות.

יצוין כי בשלב זה מדובר על עדויות מצומצמות, המפלילות גם את המשיב, ומכל מקום אין די בכך כדי להסיק כי חלקו של פואד היה כחלקו של המשיב בפרשה, וגם אם כן, לא די בכך כדי להשוות בין עניינם של השניים. יודגש כי ישנם מעורבים רבים אחרים שלא נעצרו, זאת להבדיל מהקבוצה המנהלת את הפעילות העבריינית, מרביתם מבני משפחת טחאן, ובהם המשיב.

9. לטענת ב"כ המשיב, עד היום נשמעו כשלושים עדי תביעה (מתוך כ- 300 עדים), אולם "רובם המוחלט של העדים אשר הובא עד היום כלל לא היה רלוונטי למונתסר וממילא לא נחקרו ע"י הח"מ..." (סעיף 43 לתגובה מהיום).
בנסיבות אלה, בהן מרבית העדים שהעידו, לדברי ב"כ המשיב, אינם קשורים למשיב, וכאשר צפויים להעיד עוד עדים רבים - לא ניתן להתבסס על הראיות שנשמעו, או על חלקי ראיות שהציג ב"כ המשיב, ובהן תמלילי האזנות סתר, כדי לבסס טענה לפיה חל כרסום בראיות ומכך להסיק כי לא נשקפת עוד מסוכנות מהמשיב.
10. לפיכך, בשלב זה לא הוכח כרסום בראיות לכאורה בעניינו של המשיב, וטענה זו נדחית.
תסקירי שירות המבחן:

11. לגבי משיב 3, מחמוד טחאן - שירות המבחן הגיש תסקיר ביום 11.1.2017. קצינת המבחן הזכירה כי בתסקיר מיוני 2015, המליץ שירות המבחן על שחרורו של המשיב למעצר בית בבית חמיו וחמותו, אך הוא נעצר עד תום ההליכים. צוין כי המשיב כבן 30, נשוי ואב לשני ילדים קטנים. טרם מעצרו התגורר בשכונת ראס אל עמוד בירושלים, יחד עם משפחתו. משיבים 2, 4 ו- 5 הם אחיו. צוין כי למשיב הרשעה בעבירות אלימות מבית משפט לנוער והרשעה מאוחרת יותר, בגיל 20, בעבירות אלימות קשות, במסגרתה נדון ל- 20 חודשי מאסר בפועל. בשנים האחרונות התייצב מבחינה תעסוקתית, והקמת משפחה הגבירה את הרגיעה במצבו. קצינת המבחן ציינה שנראה כי עם מעצרו בתיק הנדון, הבין המשיב את השלכות מעורבותו בפלילים, עליו ועל משפחתו, ביטא הבנה לקשיים המשפחתיים, בהם מסובכים הוא ואחיו, ובצורך בהרחקתו מהמעורבים האחרים.
קצינת המבחן ציינה כי בשיחה עם המשיב כיום, גילה המשיב הבנה לבחירותיו הבעייתיות טרם המעצר, בלטה הכרה בדפוסי חשיבה תועלתניים, התנהלות שולית ונאמנות משפחתית כלפי אחיו, המעורבים אף הם בתיק הנוכחי. להתרשמותה, המשיב מכיר במחירים אותם הוא משלם סביב מעצרו הנוכחי וההליך המשפטי המתמשך, והדבר יכול להצביע על הפחתה בסיכון במצבו.
הוצעו שתי חלופות מעצר, האחת בראס אל עמוד, בסמוך לאחיו ולמעורבים אחרים, והשניה, עליה המליץ שירות המבחן, בבית חמיו וחמותו בעיר העתיקה בירושלים, בפיקוח חמותו, חמיו וחבר המשפחה.
קצינת המבחן התרשמה כי מדובר באנשים רציניים המגויסים לסייע למשיב ומצדדים בניהול אורח חיים נורמטיבי, וכי הם יכולים להיות ערבים לקיומו של פיקוח אלקטרוני. כן הומלץ על פיקוח מעצר.

12. לגבי משיב 4, מחמד נדאל טחאן - בתסקיר מיום 11.1.2017, בהמשך לתסקירי מעצר קודמים, ציין קצין המבחן, כי בעבר, מצא שחלק מבין תשעה מפקחים מוצעים - אחותו הבכורה של המשיב, דודתו, חמיו ושני חבריו, מתאימים לשמש כמפקחים; כי עיקר הסיכון במצבו של המשיב קשור בפעילות קבוצתית; וכי להליכי המעצר השפעה מרתיעה; והמליץ על שחרור למעצר בית, אך המשיב נעצר עד תום ההליכים. בתסקיר מתוארת ההשפעה של המעצר על המשיב. משיחה עם המשיב, עלה כי התייחסותו לעבירות כיום דומה לזו שבעבר - המשיב נוטה להציג חלקו כשולי, מבלי שהיה מודע באופן מלא לאופן התנהלותם העברייני של יוזמי העבירות. עם זאת, תקופת המעצר חידדה עבורו את חומרת המיוחס לו, ותרמה להפחתה בסיכון במצבו, נוכח ההשלכות עליו ועל משפחתו. קצין המבחן העריך כי איזוק אלקטרוני, לצד ערבים שיהיה בידם לחזק גבול זה ולפקח על התנהלותו של המשיב במסגרת הבית, כולל על קשריו עם שותפים אחרים בתיק, יוכל לצמצם את הסיכון במצבו.
- הוצע מקום מעצר בבית הוריו של המשיב, בראס אל עמוד, בו מתגוררות משפחתו ומשפחותיהם של אחים נוספים בקומות נפרדות, בפיקוח מספר מפקחים כמפורט בתסקיר.
13. לגבי משיב 5, מונטסר טחאן - קצין המבחן ציין כי בעבר נמנע שירות המבחן מלהמליץ על שחרורו של המשיב ממעצר, בשל אופן תפיסתו את העבירות ואחריותו להן, ובשל התרשמות כי המפקחים יתקשו למלא תפקידי פיקוח כנדרש.
- בפגישה הנוכחית נראה שינוי, המשיב מתאר כי היה מודע לכך שהיה מעורב בפעילות לא חוקית, אך נראה כי מדובר באמירה חיצונית שאינה משקפת שינוי פנימי, והמשיב עדיין רואה עצמו קרבן.
- לגבי מעצר בפיקוח אלקטרוני, בהשגחת מפקחים, סבר קצין המבחן כי יהיה בכך כדי לצמצם את הסיכון במצבו של המשיב. מקום המעצר המוצע, הוא בבית אחותו של המשיב, בפיקוח האחות ובעלה וכן שני חברים. קצין המבחן ציין כי בשונה מהעבר, מדובר כיום בהצעת "מעטפת פיקוחית מותאמת יותר", בין היתר נוכח הרחקתו של המשיב מבית המשפחה והתאמתם של המפקחים. פיקוח אלקטרוני יספק גבול חיצוני נוסף. בכך תהיה השפעה מפחיתת סיכון בטווח הקרוב.
- טיעוני ב"כ הצדדים:
14. ב"כ משיב 3 טען כי מבחינת המאשימה, חלקו של המשיב בעבירות נמוך משל האחרים. לדבריו, מתסקיר המעצר העדכני עולה כי המשיב עבר שינוי משמעותי במסגרת המעצר. הוא לומד בקורסים בכלא, משתתף בקבוצות שליטה בכעסים והתנהלות חיי משפחה. הוא משמש כאסיר תומך. שירות המבחן התרשם כי למעצר הייתה השפעה חיובית על המשיב, וכי מעצרו הממושך הביא להפגמת חומרת המעשים וקבלת אחריות. שירות המבחן ממליץ על מעצר באיזוק אלקטרוני, בפיקוח מספר מפקחים, ועל העמדת המשיב במבחן מעצרים. לדברי ב"כ המשיב, אין פתרון מלא שיאיין כל סיכון אפשרי, אך באיזון הנכון, החלופה המוצעת יש בה אפשרות סבירה לאיון המסוכנות.
- עוד הדגיש ב"כ המשיב את התמשכות המשפט, שסופו אינו נראה באופק, ואת קשייו של המשיב בניהול משפטו מתוך בית המעצר. בנוסף הדגיש כי בעבר קיבל המשיב חופשה מיוחדת ויצא מבית המעצר, הוא חזר בזמן ולא הפר את תנאי החופשה.

15. ב"כ משיב 4 טענו כי חלקו של המשיב בקבוצה העבריינית, קטן ביותר. מסוכנותו, מבחינת האפשרות לבצע פעולות דומות אם ישוחרר מהמעצר, היא אפסית. המשיב אינו דובר עברית, הוא נמצא שנתיים במעצר והפנים את חומרת העבירות המיוחסות לו. מדובר בשינוי משמעותי לעומת התסקיר הקודם. המשיב השתלב במספר קורסים בבית המעצר, והוא עושה מאמץ להתנהג בצורה ראויה. גם לגבי משיב זה, נטען לקושי לנהל את משפטו מבית המעצר. למשיב חמישה ילדים קטנים, בגילאים שלוש עד עשר שנים, והנזק משיבתו במעצר גדול. נטען גם כי תקופת המעצר הממושכת מתקרבת לעונש הצפוי למשיב אם יורשע במיוחס לו. לפיכך ביקשו להורות על שחרורו של המשיב ממעצר.
16. ב"כ משיב 5 השלים טענותיו, אותן טען בעבר, לגבי כרסום בראיות הנוגעות למרשו, כמפורט לעיל. נטען כי במצב הראייתי, אין מקום גם למגבלה של מעצר בית. לדבריו, אין מחלוקת שהמשיב היה מעורב בפרשה, אך כיום לא ניתן להגדירו מסוכן.
- לגבי תסקיר המעצר העדכני, טען כי המשיב הינו היחיד בקבוצה, הנעדר עבר פלילי. לדבריו, המשיב הודה במעורבות "מהיום הראשון", לא במיוחס לו - מאחר שלטענתו המיוחס לו שגוי. לדבריו, שירות המבחן קבע כי החלופה המוצעת, אצל אחותו של המשיב, מאיינת את המסוכנות.
- לפיכך ביקש לשחרר לגמרי את המשיב, ולחלופין לקבוע חלופה בהתאם להמלצת שירות המבחן.
17. המבקשת טוענת כי אין בחלופ הזמן כדי לאיין את מסוכנותם של המשיבים; כי לא ניתן לתת אמון במשיבים, אמון שהינו תנאי בסיסי לחלופת מעצר; כי המלצות שירות המבחן אינן משקפות את האיזון הראוי בין חומרת המעשים, מידת המסוכנות הנשקפת מהמשיבים והפיקוח המומלץ בתסקירים; וכי המפקחים שהוצעו אינם מתאימים ואין בהם כדי להבטיח פיקוח נאות על המשיבים.
- דיון והכרעה:
18. בהחלטה הראשונה, לפיה נעצרו המשיבים עד תום ההליכים, ביום 14.7.2015, נקבע:
- "המשיבים עומדים לדין בגין שורה של עבירות "כלכליות" בהיקפים עצומים - כפי שצוין בבקשת המעצר, מדובר בקשירת קשר של המשיבים יחד עם המשיבים הנוספים ועם אחרים, לביצועה של תכנית עבריינית מאורגנת ומתוכננת, לביצוע של עשרות עבירות בהיקפים של מאות מליוני שקלים, שמטרתה השגת רווחים לעצמם מבלי שיהיה עליהם לדווח על פעילותם ומבלי שיידרשו לשלם מיסים. מדובר בקבוצה שפעלה תוך חלוקת תפקידים מסודרת, באופן מתוחכם, תוך הקמת עשרות חברות קש, זיוף מסמכים, פתיחת חשבונות בנקים תוך שימוש במסמכים כוזבים ומזוייפים, הוצאת פנקסי שיקים, פנקסי חשבונות ופנקסי קבלות והתקשרות עם לקוחות אשר רכשו מהקבוצה חשבונות מס פיקטיביים, כדי להתחמק מתשלום מיסים. מדובר במרמה והעלמות מס בסדר גודל של מליוני שקלים ובהלבנת הון. למשיב 3 מיוחסת, בנוסף, עבירה של מתן שוחד בבנק הדואר, אף זאת לצורך פעילות החבורה.
- כאשר מדובר בעבירות כלכליות, על פי רוב, אין מסוכנות ולא נדרש מעצר עד תום ההליכים לצורך הפסקת הפעילות העבריינית. אולם בענייננו, ביצוע העבירות במשך כארבע שנים, אופן ביצוע העבירות תוך התארגנות מסודרת וחלוקת תפקידים, תכנון המעשים, התחכום ושיתוף אנשים רבים נוספים בשרשרת הפעולות לביצוע העבירות, מעידים על מסוכנותם של המשיבים, כמו גם על החשש לשיבוש הליכי משפט..."

לגבי חלק מהמשיבים היו, כבר אז, המלצות של שירות המבחן לשחררם לחלופות מעצר, אך המלצות אלה לא התקבלו, מהנימוקים הבאים:

"ראשית, כפי שנטען על ידי ב"כ המשיבים, ישנו סיכוי לא קטן שהמשפט לא יסתיים בתוך זמן קצר. רמת הסיכון צריכה להיבחן לאורך זמן. לפיכך, קביעה כי 'רמת הסיכון לביצוע עבירות נמוכה לטווח הקרוב', כפי שעלה מהתסקירים, אין די בה כדי להבטיח את מטרות המעצר לאורך זמן.

שנית, הרקע המתואר בחלק מהתסקירים, מצוקה כלכלית, מוטל בספק, בהתחשב בכך שהעבירות בוצעו משך ארבע שנים. גם קביעות לגבי חלק מהמשיבים בדבר תעסוקה סדירה אינן יכולות להתקבל, שכן התעסוקה הסדירה הייתה בהפצת חשבוניות פיקטיביות ובעבירות השונות כמפורט בכתב האישום. זאת ועוד, שחרורם של המשיבים למעצר בית אינו צפוי להיטיב את מצבם הכלכלי, בני משפחתם שרויים אף הם במצב כלכלי בעייתי, ומצוקה חדשה, נוספת ומתמשכת עשויה להביא לביצוע עבירות נוספות.

שלישית, הקבוצה שפעלה לביצוע העבירות נמצאת חלקה במעצר, וככל שישוחררו, יוכלו לשוב ולעבור עבירות כקבוצה. גם שחרורם של חלק מבני המשפחה יש בו סיכון להישנות העבירות, שכן אחרים שהשתתפו בעבירות, שחלקם קטן יותר, משוחררים ממעצר. זאת ועוד, התשתית והידע הדרושים לביצוע העבירות קיימים, ולפיכך קיים חשש שבעת מצוקה כלכלית ישובו המשיבים לבצע עבירות.

רביעית, לגבי משיב 6 (כיום משיב 5, ר.פ.פ.) אין כלל המלצה של שירות המבחן לשחררו. לגבי משיבים 3-5, אשר שירות המבחן המליץ על שחרורם, חלופות המעצר המוצעות הינן בקרב בני משפחה. כזכור, העבירות בוצעו יחד עם בני משפחה אחרים. קשה גם לסמוך על בני המשפחה שיצליחו למנוע מהם לבצע עבירות, יצליחו לחסום לאורך זמן את גישתם לטלפונים ולמחשבים, ואף קשה להניח שבני המשפחה יסגירו את המשיבים אם יתברר שהפרו את תנאי השחרור.

זאת ועוד, לפחות חלק מבני משפחתם של המשיבים ידעו על ביצוע העבירות קודם למעצרו של המשיבים ולא פעלו באופן ממשי להפסקת העבירות. כך למשל, לגבי משיב 3, עולה מתסקיר שירות המבחן שאשתו ידעה על העבירות, כך גם עלה מדברי גיסו של המשיב 3 שהוצע כמפקח על מעצר הבית, מוחמד בידס, לדבריו "אני יודע שבלאל עבד בחשבוניות, היינו אומרים לו שיפסיק, שזה לא טוב, לא בסדר. היה איזה שנה וחצי. אני אמרתי לו פעם שיפסיק, זה לא בסדר, לא טוב, אתה תלך לבית הסוהר, הייתי מייעץ לו".

קשה להאמין שהתנהלות כה אינטנסיבית במשך 4 שנים נסתרה מכל בני המשפחה.

הדבר משליך גם אל ההתרשמות מהמפקחים המוצעים ועל מידת ההשפעה שיש למפקחים אלה על המשיבים. מעל לכל - גם אם יש ביכולתם של המפקחים המוצעים לפקח על המשיבים, לא די בכך. כשמדובר בשחרור לחלופת מעצר, תנאי בסיסי הוא מתן אמון במשחרר. בענייננו, לאור מהות העבירות ואופיין, לאור התחכום וההיקף הגדול ביותר של העבירות, בהתחשב בתקופה הממושכת בה בוצעו העבירות, לא ניתן לתת אמון במשיבים שיעמדו בתנאי השחרור, שלא ישובו לבצע עבירות ושלא ישבשו הליכי משפט".

עוד נקבע:

"אשר לטענה בדבר התמשכות צפויה של ההליכים - טענה זו יכולה לעלות בכל תיק בו ההליכים אינם צפויים להסתיים תוך זמן קצר. המחוקק מצא את האיזון ב"תחנות" בתקופת המעצר, בהן המשך המעצר כרוך בהחלטה של בית המשפט העליון. השיקולים להארכת המעצר בשלבים השונים אינם בהכרח זהים, לעיתים במשך הזמן פוחתת המסוכנות, לעיתים החשש לשיבוש הליכים פוחת, לעיתים ישנה הצדקה, על אף התמשכות ההליכים, להמשיך ולהאריך את המעצר מעת לעת ולעיתים מחליט בית המשפט שהגיעה העת לשחרר את העצור. בעניינו, ראשית, לא ניתן בשלב זה לדעת מתי יסתיים המשפט. שנית, כרגע נשקפת מהמשיבים מסוכנות וישנו חשש לשיבוש הליכי משפט, ולפיכך, בנקודת הזמן הנוכחית, בהיעדר חלופת המעצר ראויה, יש מקום להורות על המשך מעצרו של המשיבים. בחלוף זמן נוסף, בהתרחק הזמן מביצוע העבירות ועם התקדמות המשפט, ייתכן שנקודת האיזון תשתנה וימצא כי ניתן לשחרר את המשיבים, בין בהליך של עיון מחדש ובין בהליך של הארכת מעצר מעבר ל- 9 חודשים".

19. כיום, לאחר חלוף כשנה וחצי מאז אותה החלטה, ובהתאם להחלטת בית המשפט העליון, יש לשוב ולבחון את השיקולים שעמדו בבסיס ההחלטה לעצור את המשיבים עד תום ההליכים, והאם יש בחלוף הזמן כדי לכרסם בשיקולים אלה.

20. לאחר שמיעת טיעוני ב"כ הצדדים ועיון בתסקירי שירות המבחן, אני סבורה כי בשלב זה לא חל שינוי משמעותי במסוכנותם של המשיבים, בחשש שיחזרו לבצע עבירות עם שחרורם מהמעצר, כמו גם בחשש לשיבוש הליכי משפט ובחשש להימלטות מאימת הדין. הללו עומדים בתוקפם, ואין בחלופות המעצר המוצעות כדי לאיינם. חלף הזמן הוא שיקול אחד מיני רבים, אך בשלב זה לא די בו כדי לשנות את האיזון אשר יצדיק שחרור המשיבים ממעצר.

21. כפי שעולה מההחלטות הקודמות שניתנו בעניינם של המשיבים, המשיבים נאשמים בעבירות חמורות, עבירות כלכליות רחבות היקף, אשר נמשכו על פני ארבע שנים, כללו מספר רב של חברות, מספר רב של מעורבים וסכומי כסף גדולים ביותר. המעשים המיוחסים למשיבים, בגינם הם עצורים מזה כשנתיים, תוארו בתמצית בהחלטתו של כבוד השופט פוגלמן: "בתמצית יצוין כי למשיבים מיוחסת מעורבות בתכנית רחבת היקף של הפצת חשבוניות פיקטיביות והלבנת הון בהיקף של מאות מילוני ש"ח. על פי הנטען בכתב האישום, לאורך כ-4 שנים ביצעו המשיבים שורה של עבירות כלכליות. המשיבים הפיקו חשבוניות מס כוזבות באמצעות חברות קש שהקימו, שאותן מכרו לגורמים שונים בתמורה לתשלום עמלה. במעשים אלה ביצעו המשיבים לכאורה עבירות על חוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975; פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] וחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000. עוד הואשמו המשיבים בעבירות קשירות קשר עם אדם לעשות פשע לפי סעיף 499 לחוק העונשין התשל"ז-1997 (להלן: חוק העונשין); קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק זה; ורישום כוזב במסמכי תאגיד לפי סעיף 423 לחוק זה. בנוסף הואשם המשיב 1 (להלן: אוסאמה) בעבירת זיוף לפי סעיף 418 לחוק העונשין; ואוסאמה ובלאל הואשמו בעבירת מתן שוחד לפי סעיף 291 לחוק העונשין".

מדובר ברשת של קושרים, ובהם בני משפחה, שבראשה עמדו הנאשמים ובהם המשיבים, וכל אחד פעל על פי חלקו בקשר.

החשש שהמשיבים ישובו לעסוק בחשבוניות פיקטיביות, מעשים אותם ניתן לבצע גם מהבית, ואשר אין באיזוק אלקטרוני כדי למנוע אותם, הוא חשש ממשי. יוער כי לאורך כל ההליכים עלתה טענה בדבר מצב כלכלי קשה של המשפחה - והדבר מחזק את החשש לביצוע עבירות נוספות, שהן קלות לביצוע וקשות לתפיסה. כך גם באשר לחשש לשיבוש הליכי משפט - חשש זה קיים לגבי חלק מעדי התביעה שטרם העידו. החשש אינו פוחת בחלוף הזמן ואולי אף מתגבר. איזוק אלקטרוני יכול להפחית במידת מה את החשש להימלטות מאימת הדין, אך אין בו כדי לענות על יתר עילות המעצר.

22. לגבי משיב 3 - המשיב הורשע בשנת 2005 בהחזקת סכין. בשנת 2007 נדון ל- 20 חודשי מאסר בפועל ומאסר על תנאי, בשל חבלה חמורה. למרות עונש המאסר בפועל, החל לכאורה בשנת 2011 בביצוע העבירות הנוכחיות. האמור לגביו בתסקיר המעצר העדכני, לפיו המשיב "גילה הבנה לבחירותיו הבעייתיות טרם המעצר, בלטה הכרה בדפוסי חשיבה תועלתניים, התנהלות שולית ונאמנות משפחתית כלפי אחיו, המעורבים אף הם בתיק הנוכחי..." וכי "ההליך המשפטי הארוך אותו מנהל מתוך מעצרו מהווה גורם מרתיע עבורו" - אינו מעיד על העדר מסוכנות, למי ש- 20 חודשי מאסר בפועל לא הרתיעו אותו.

יצוין כי כבר בתסקיר מיום 28.6.2015, המליץ שירות המבחן לשחרר את המשיב לחלופת מעצר, לאחר שנקבע כי המשיב מבטא תובנה לצורך בשמירת גבולות למול משפחתו, וכי הוא מגלה רצון רב לניהול אורח חיים תקין ומתפקד. מדובר בהתרשמות שניתנה סמוך למעצרו של המשיב, ובנסיבות אלה, נראה כי השינוי שחל לכאורה במשיב בחלוף הזמן, אינו משמעותי, בניגוד לאמור בתסקיר העדכני.

אשר למפקחים המוצעים ולמקום המוצע, בבית חמיו של המשיב בעיר העתיקה בירושלים - מדובר בבני משפחה, כאשר לפחות חמיו של המשיב ידע על ביצוע העבירות בזמן אמת, ובחבר המשפחה, שיוכל לפקח על המשיב שעות ספורות ביום בלבד.

ספק אם יהיה בכוחם של ערבים אלה למנוע פעילות עבריינית מצידו של המשיב.

23. לגבי משיב 4 - גם למשיב זה עבר פלילי, הוא הורשע בשנת 2003 בשימוש במסמך מזויף, ולאחר מכן בעבירת איומים. למשיב גם הרשעה בכניסה לישראל שלא כדין.

בעניינו של משיב זה הוגשו בעבר שני תסקירים. שירות המבחן העריך אז כי הסיכון להישנות ההתנהגות הבעייתית פחת, וכי יהיה במפקחים שהוצעו כדי לתמוך במשיב ולהציב לו גבולות.

בתסקיר העדכני צוין כי תקופת המעצר חידדה עבור המשיב באופן מוחשי את חומרת המיוחס לו ותרמה להפחתה בסיכון במצבו. בהתחשב בכך שעוד בתחילת המעצר סבר שירות המבחן כי הסיכון להישנות התנהגות בעייתית פחת, קשה לראות מה נשתנה מאז ועד עתה, כאשר שוב ישנה קביעה לגבי הפחתה בסיכון במצבו של המשיב. אשר לחלופת המעצר המוצעת - המלצת שירות המבחן הינה למעצר בפיקוח אלקטרוני בראס אל עמוד "בבית הוריו של מחמד נדאל, בו מתגוררות משפחתו ומשפחותיהם של אחים נוספים בקומות נפרדות". הוצע כי המשיב ישהה בקומה בה מתגוררים אשתו וילדיו.

מדובר במקום בעייתי כשלעצמו - "מרכז העניינים" בו התרחשה הפעילות העבריינית; ובמפקחים בעייתיים - בני משפחה, אשר כדברי ב"כ המבקשת, נהנתה בעבר מפרי העבירה האסור.

זאת ועוד, במקום מתגוררים גם עדי תביעה שטרם העידו. הדבר מעיד הן על אופי המקום המוצע, והן על חשש ממשי לשיבוש הליכי משפט.

24. לגבי משיב 5 - משיב זה נעדר עבר פלילי.

בעבר העריך שירות המבחן כי מסוכנותו להישנות עבירה פוגעת הינה בינונית-גבוהה, ולא המליץ על חלופת מעצר. בתסקיר הנוכחי התרשם קצין המבחן מחוסר כנות אצל המשיב, מדברים הנאמרים כדי לרצות את שירות המבחן, כדי לקדם את בקשתו של המשיב להשתחרר ממעצר. להערכת קצין המבחן, לא חלה הפחתה בסיכון, מעבר להרתעה שנוצרה נוכח המעצר הממושך. עם זאת, העריך קצין המבחן כי "גבול בדרך של אזיק אלקטרוני" לצד ערבים מתאימים, יוכלו לצמצם את הסיכון במצבו של המשיב.

בהמשך התסקיר מציין קצין המבחן כי נוכח הערכתו שלמעצרו הממושך של המשיב השפעה מפחיתת סיכון בטווח הקרוב, הומלץ על מעצר בפיקוח אלקטרוני.

לא ברור הפער בין ההתרשמות מהמשיב, לבין הסיפא לתסקיר בדבר הפחתה בסיכון בטווח הקרוב, ומכל מקום, אין די בחלופה שתתאים לטווח הקרוב בלבד.

25. מכל האמור לעיל עולה כי מסוכנותם של המשיבים לא פחתה באופן ממשי. העבירות אותן לכאורה ביצעו בעבר, יכולות להתבצע גם ממקום מעצר בית וגם תחת איזוק אלקטרוני, כך שאיזוק כשלעצמו לא יוכל לאיין את מסוכנותם של המשיבים.

זאת ועוד, כדי להורות על מעצר באיזוק אלקטרוני, חלף מעצר בבית המעצר, צריך בראש ובראשונה לתת אמון במשיבים - ובמקרה זה לא ניתן לתת בהם אמון כי לא ישובו לעבור עבירות ולא ישבשו הליכי משפט.

לגבי הערבים המוצעים - חלקם ערבים שיוכלו להשגיח על המשיבים זמן קצר בלבד, חלקם בני משפחה שידעו בעבר על העבירות, חלקם בני משפחה שהתפרנסו בעבר מכספי העבירות, ולפיכך ספק אם יהיה בכוחם לפקח על המשיבים כנדרש.

ולסיום - מדובר בהצעה לשחרור של מספר נאשמים, אשר קשרו בעבר קשר לביצוע עבירות, ועם שחרורם ספק אם ניתן יהיה למנוע מהם לחדש את הקשר לביצוע עבירות.

26. אשר על כן, בקשת המשיבים להשתחרר מבית המעצר נדחית.

ניתנה היום, י"ב בשבט תשע"ז, 08 בפברואר 2017, במעמד המשיבים וב"כ הצדדים, ומתורגמן לשפה הערבית. רבקה פרידמן-פלדמן, שופטת